

KVALITETSDEKLARATION

Gymnasieungdomars studieintresse

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0513

Referenstid

1998

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	6
3 Aktualitet och punktlighet	6
3.1 Framställningstid	6
3.2 Frekvens	6
3.3 Punktlighet	7
4 Tillgänglighet och tydlighet	7
4.1 Tillgång till statistiken	7
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	7
4.3 Presentation	7
4.4 Dokumentation	7
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	7
5.1 Jämförbarhet mellan grupper	7
5.2 Sam användbarhet i övrigt	7
5.4 Numerisk överensstämmelse	7
Allmänna uppgifter	8
A Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik	8
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	8
C Bevarande och gallring	8
D Uppgiftsskyldighet	8
E EU-reglering och internationell rapportering	8
F Historik	8
G Kontaktuppgifter	8

Denna dokumentation är upprättad i efterhand

Detta dokument avser referensåret 1998. Det är framtaget 2020, och innehåller den information som var känd 1998. Det innebär att vissa uppgifter kan saknas eller vara bristfälliga, vilket kan vara av betydelse för förståelsen av kvaliteten i statistiken.

Statistikens benämning i detta dokument är den som gällde när statistiken publicerades. Kontaktpersoner avser de som är kontaktpersoner när detta dokument publiceras.

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Gymnasieungdomars studieintresse syftar till att belysa intresset för högskolestudier hos elever i gymnasieskolans årskurs 3 och orsakerna till att man planerar eller inte planerar att läsa vidare. För dem med studieplaner undersöks även vad och var man önskar studera.

Statistiken används huvudsakligen som underlag för information om samt planering av utbildningsprogram och kurser.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Det finns ingen motsvarande statistik över gymnasieelevers attityder till fortsatta studier där det går att undersöka hur dessa förändras över tid. Resultatet presenteras uppdelat på flera olika redovisningsgrupper, vilket möjliggör jämförelser av attityder och planer mellan exempelvis kvinnor och män samt elever på olika gymnasieprogram.

Huvudanvändarna av statistiken är främst universitet och högskolor och Utbildningsdepartementet.

Eftersom statistiken publiceras innan eleverna faktiskt sökt till universitet/högskola kan resultatet användas som underlag för information om samt planering av utbildningsprogram och kurser.

Då uppgifterna från enkätundersökningarna sparas finns också möjligheten att följa upp elevernas planer i efterhand.

1.2 Statistikens innehåll

Målstorheterna avser attityder till högskolestudier hos elever i gymnasieskolans årskurs 3 i Sverige hösten 1998.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen består av elever i gymnasieskolans årskurs 3 i Sverige läsåret 1998/1999.

Målobjekt utgörs av en elev på nationella program i gymnasieskolans årskurs 3 läsåret 1998/1999. Observationsobjekt utgörs av en elev som enligt uppgift

från registret över elever i gymnasieskolan gick i årskurs 2 på nationella program läsåret 1997/1998. Målobjekt skiljer sig därmed från observationsobjekt. Elever som exempelvis tagit studieuppehåll kan ha saknats i årskurs 2 men återkommit till årskurs 3. Elever som fanns med i årskurs 2 kan också ha hoppat av till årskurs 3.

1.2.2 Variabler

Statistikens viktigaste målvariabler är:

Planer på högskole- eller universitetsstudier inom tre år

Undersökningens egen bedömning av om hon/han planerar att börja studera på universitet/högskola inom de närmaste tre åren.

Orsaker till avsaknad av planer på högskole- eller universitetsstudier inom tre år

Undersökningens egen bedömning av varför hon/han inte planerar att börja läsa på universitet/högskola inom de närmaste tre åren.

Intresse för att läsa hela utbildningen utomlands

Undersökningens egen bedömning av om hon/han är intresserad av att genomföra hela utbildningen utomlands.

Intresse för att läsa en del av utbildningen utomlands

Undersökningens egen bedömning av om hon/han är intresserad av att genomföra en del av studierna utomlands.

Planerad utbildningsinriktning på högskole- eller universitetsstudier

Undersökningens egen bedömning av vilket ämnesområde hon/han planerar att börja studera.

Intresse för att läsa på heltid

Undersökningens egen bedömning av om hon/han är intresserad av att genomföra studierna på heltid eller på deltid.

Planerad längd med heltidsstudier

Undersökningens egen bedömning av hur många år som hon/han planerar att studera heltid.

Planerat universitet/högskola där studierna ska bedrivas

Undersökningens egen bedömning av vilket universitet/högskola hon/han planerar att studera vid.

Orsaker till planer på högskole- eller universitetsstudier inom tre år

Undersökningens egen bedömning av varför hon/han planerar att börja läsa på universitet/högskola inom de närmaste tre åren.

Planerad längd på studierna

Undersökningens egen bedömning av hur länge hon/han planerar att läsa på universitet/högskola.

Information om högskolestudier

Undersökningens egen bedömning av hur mycket information hon/han fått om universitets-/högskolestudier från olika informationskällor.

Observationsvariablerna utgörs av svaren på frågorna i frågeformuläret och anses stämma väl överens med mål- och intressevariabler.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används är antal (personer i populationen eller inom en viss redovisningsgrupp) och andel (personer med en viss egenskap i procent av populationen/den aktuella redovisningsgruppen).

1.2.4 Redovisningsgrupper

De statistiska målstorheterna skattas för olika redovisningsgrupper – delgrupper av populationen – med hjälp av indelningsvariabler. Dessa är:

Kön: Uppgiften om kön hämtas från *Registret över totalbefolkningen (RTB)*.

Region (riksområde)

Grupperingen görs utifrån uppgift om det län elevens skola ligger belägen i, vilket hämtas från registret över elever i gymnasieskolan.

Gymnasieprogram

Grupperingen görs utifrån uppgift om gymnasieprogram från registret över elever i gymnasieskolan.

Typ av program

Uppgift om gymnasieprogram kommer från registret över elever i gymnasieskolan och grupperas här i högskoleförberedande program, yrkesprogram.

I högskoleförberedande program ingår: Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet.

I yrkesprogram ingår: Barn- och fritidsprogrammet, Byggprogrammet, Elprogrammet, Energiprogrammet, Fordonsprogrammet, Estetiska programmet, Handels- och administrationsprogrammet, Hantverksprogrammet, Hotell- och restaurangprogrammet, Industriprogrammet, Naturbruksprogrammet, Livsmedelsprogrammet, Medieprogrammet, Omvårdsprogrammet.

1.2.5 Referenstider

Insamlingen skedde under hösten 1998.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Den totala tillförlitligheten hos de redovisade statistikvärdena påverkas av ett flertal osäkerhetskällor. I avsnitt 2.2 Osäkerhetskällor görs en genomgång av dessa källor och deras konsekvenser.

De statistikvärden som tas fram utgår ifrån undersökningens design som är ett stratifierat obundet slumpmässigt urval. Förfarandet ger upphov till slumpmässig osäkerhet då ett specifikt urval av populationen undersöks. Bortfall av individer i urvalet kan ge upphov till både slumpmässiga och systematiska fel.

2.2 Osäkerhetskällor

De osäkerhetskällor som har störst betydelse för Gymnasieungdomars studieintresse bedöms vara urval samt bortfall.

2.2.1 Urval

Rampopulationen stratifierades efter kön, typ av gymnasieprogram och riksområde. Från rampopulationen drogs ett stratifierat urval om 3 662 individer.

2.2.2 Ramtäckning

Undersökningens rampopulation består av personer som gick årskurs 2 på gymnasieskolan läsåret 1997/98. Att rampopulationen består av elever i årskurs 2 läsåret 1997/98 beror på att inget register avseende elever i årskurs 3 läsåret 1998/99 fanns färdigt vid tiden för urvalsdragningen.

I och med att rampopulationen skiljer sig från målpopulationen förekommer täckningsbrister i denna undersökning. Övertäckningen i statistiken, dvs. enheter i rampopulationen som inte tillhör målpopulationen, utgörs av elever som avbrutit eller gjort uppehåll i sina studier under eller efter årskurs 2. Undertäckningen i statistiken, dvs. enheter i målpopulationen som inte finns med i rampopulationen, utgörs av elever som inte fanns i gymnasieskolans årskurs 2 läsåret 1997/98, men som var studerande i gymnasieskolans årskurs 3 ett år senare. Det kan exempelvis handla om elever som haft studieuppehåll.

2.2.3 Mätning

Frågeformuläret skickades ut via post.

Den första undersökningen av liknande karaktär gjordes 1993.

2.2.4 Bortfall

Svarsbortfall, vanligen förkortat till bortfall, uppstår när värden på en eller flera observationsvariabler (t.ex. registervariabler eller enkätfrågor) i en undersökning inte kan inhämtas.

- Saknas alla värden för en individ är det fråga om objektsbortfall.
- Saknas enbart vissa värden, handlar det om partiellt bortfall.

2.2.5 Bearbetning

Registrering av data sker genom att inkomna enkäter avregistreras i programvaran RODE. Därefter skannas de med hjälp av programvaran Eyes & Hands. Granskning och rättning gjordes utifrån bestämda felkontroller. Några av felkontrollerna är att säkerställa att endast valida värden existerar, att hoppinstruktioner har efterföljts och att rätt antal svar för varje fråga har lämnats.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutgiltig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Resultaten presenteras året efter referensterminen.

3.2 Frekvens

Undersökningen genomförs och publiceras varje år.

3.3 Punktlighet

Statistiken publicerades enligt planen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiska meddelanden, serie U 36, Utbildningsstatistisk årsbok, Fickskolan och Uppskattad utbildning.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

För att tillgodose behovet av att kunna följa upp elevernas eventuella högskolestudier lagras primärdata vid SCB. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter särskild prövning få tillgång till avidentifierade mikrodata.

4.3 Presentation

Statistiken redovisas i form av text, tabeller och diagram.

4.4 Dokumentation

Statistikens kvalitet beskrivs i innevarande dokument, *Kvalitetsdeklaration*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Dokumentation om mikrodata (MetaPlus)*¹.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet mellan grupper

I den publicerade statistiken ingår ett flertal olika redovisningsgrupper och jämförelser kan göras mellan dessa, bl.a. mellan kvinnor och män.

5.2 Sammanvändbarhet i övrigt

Sammanvändbarhet med annan utbildningsstatistik är möjlig. Genom att utnyttja SCB:s registerstatistik om övergången från gymnasieskolan till högskolan ges exempelvis möjlighet att få en uppfattning om andelen gymnasieelever som fullföljer/inte fullföljer sina studieplaner.

Undersökningen använder till viss del samma redovisningsgrupper och indelningar som annan av SCB:s statistik. Vid sammanvändning bör dock hänsyn tas till om statistiken är grundad på urvalsdata eller inte.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Det finns inga brister i numerisk överensstämmelse då inga avrundningar görs.

Allmänna uppgifter

A Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell på den nivå som redovisas i Statistiska meddelanden, serie UF 36.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204) och datalagen (1973:289) för behandling som påbörjats före personuppgiftslagens ikraftträdande. På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (1995:606) och förordningen (1995:1060) om vissa personregister för officiell statistik.

C Bevarande och gallring

Registret avidentifieras efter årlig insamling.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

Undersökningen är inte berörd av någon EU-reglering och ingen internationell rapportering sker.

F Historik

SCB genomförde den första undersökningen om gymnasieungdomars studieintresse under våren 1993 bland de elever som gick i gymnasieskolans avgångsklasser läsåret 1992/93. Nästa undersökning gjordes på hösten samma år och då bland elever i gymnasieskolans avgångsklasser läsåret 1993/94. Syftet med att ändra referensperiod från vårtermin till hösttermin var att kunna presentera statistiken tidigare. Mellan läsåren 1993/94 och 2003/04 genomfördes undersökningen varje år. Därefter har den endast genomförts vartannat år.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Karolina Bock
E-post	Karolina.bock@scb.se
Telefon	010-479 65 72